SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:757

av Denice Westerberg (SD)

Återinförande av vårdnadsbidraget

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra ett inflationsjusterat vårdnadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Familjepolitikens utgångspunkt bör vara att skapa förutsättningar för familjer att själva utforma sin vardag utifrån sina behov och önskemål. Föräldrar bör ges reella möjligheter att välja hur omsorgen om deras barn ska organiseras, oavsett om de föredrar förskoleverksamhet eller att själva ta hand om barnen i hemmet under deras första levnadsår.

Fram till 2016 fanns möjligheten för kommuner att erbjuda vårdnadsbidrag till föräldrar som valde att själva ansvara för omsorgen om sina barn i stället för att nyttja offentligt finansierad förskoleverksamhet. Bidraget innebar en ekonomisk lättnad för familjer som önskade förlänga tiden hemma med sina barn och bidrog därmed till en ökad valfrihet inom familjepolitiken.

De första levnadsåren är en betydelsefull period i ett barns utveckling, där trygghet, kontinuitet och nära relationer till föräldrar spelar en central roll. För många familjer finns därför en önskan om att låta barnen tillbringa en större del av sina första år i hemmet.

Samtidigt innebär dagens ekonomiska förutsättningar att många hushåll är beroende av två inkomster för att få ihop hushållsekonomin. Föräldrar som önskar minska sin arbetstid eller avstå från att arbeta under barnens första levnadsår riskerar därmed att drabbas av betydande ekonomiska påfrestningar. Möjligheten att själv välja omsorgsform blir i praktiken begränsad när familjens ekonomi inte tillåter något annat alternativ än förskola.

Ett återinfört och inflationsjusterat vårdnadsbidrag skulle kunna minska dessa ekonomiska hinder och ge fler familjer möjlighet att själva avgöra om/när deras barn ska börja i förskolan. Det skulle särskilt kunna underlätta för de föräldrar som önskar vara hemma under en längre sammanhängande period, utan att familjen för den sakens skull behöver hamna i en ekonomiskt utsatt situation.

En familjepolitik som värnar valfrihet måste också erkänna att olika familjer gör olika prioriteringar. För vissa är en tidig förskolestart det bästa alternativet, medan andra önskar att en förälder ska kunna vara hemma under en längre period. Inget av dessa val bör missgynnas genom att det offentliga stödet ensidigt utformas till förmån för en viss omsorgsform.

Denice Westerberg (SD)